

VOKALNI OKTET JELOVICA

Škofjeloški pevski sestav, oktet Jelovica, je učakal triindvajset pomladi, nakar se je po spletu raznih okoliščin zadnja formacija pevcev razšla. Dotlej je ta naš oktet vidno oblikoval slovensko zborovsko kulturo v poustvarjalnem in v interpretacijskem pogledu. Za trdim delom so šele prišli uspehi, prišli smo do pestrega in bogatega repertoarja, kar je zadovoljevalo strokovne kritike in publiko. Oktet Jelovica se je uveljavil v Sloveniji, v takratni Jugoslaviji in v zamejstvu. Vsaj po poslušanju pa je bila Jelovica znana na vseh kontinentih sveta.

Pevci Jelovice smo imeli moralno in materialno podporo pri pokrovitelju istega imena, pri matični bazi, Zvezi kultur-

nih organizacij Škofja Loka in v vsej takratni občini Škofja Loka.

Ob desetletnem jubileju sem zapisal v koncertni bilten tele misli in podatke:

Jeseni leta 1969 smo se prvič sestali. Odbral nas je Marijan Kovač-Pavlinov iz Zminca. Vsi zbrani smo že imeli izkušnje iz raznih pevskih zborov in iz glasbenih šol. V nekaterih pogledih smo bili že narejeni pevci, a nam je še marsikaj manjkalo za zvokovno in interpretacijsko homogen in uspešen pevski oktet. Za marsikaj od tega je poskrbel vestni in marljivi prvi umetniški vodja Jelovice, profesor Peregrin Capuder iz Ljubljane. Vpeljal je nam ustrezen in publiko všečen repertoar, primeren pevcem in skupini.

Oktet Jelovica leta 1971

Dobri nastopi so nas opogumili in delali smo še bolj z zanosom. Prepevali smo v lastno zadovoljstvo – vdajali smo se čarom, ki jih nudijo zvoki narodnih in umetnih zborovskih pesmi. Po prvih sezonah je bil oblikovan uspešen osrednji sestav. Takrat smo dobili v oktet Toneta Blaznika, basista iz Škofje Loke, in Leona Marolta, tenorbaritonista iz Ljubljane. Tako je nastal oktet Jelovica. Prvi nastop dokončno oblikovanega osrednjega sestava je bil na Prešernov dan, 8. svečana 1971 v Kranju. Na lastno pobudo smo zapeli pri pesnikovem spomeniku v mestu, nato pa še na samem grobu neumrljivega Slovenca Prešerna...

Nekoč smo prepevali na zborovanju novinarjev Jugoslavije in zamejstva v Škofji Loki. Publicist Silvo Matelič je bil tako prevzet od petja, da nas je priporočil Radiu Ljubljana. Dobili smo vabilo na snemanje in kmalu smo izdali malo ploščo, naš prvenec v tovrstni produkciji. Tedaj nam je pomagal že naš zunanji sodelavec Tomž Tozon.

Pevci smo družno delali naprej. Navadili smo se drug drugega, si med seboj pomagali v vseh ozirih. Brez sloge in razumevanja ni dobrega zborovega zvoka. Opravljali smo tudi organizacijske zadeve, ki so pomemben člen uspešnega delovanja vsakega pevskega zbora.

Organizacijski vodja okteta Ivan Breznik je mene določil za kronista skupine, ker sem imel dober spomin na razne pevske in druge oktetove dogodke. To delo mi je prišlo prav tudi zaradi možnosti literarnega oblikovanja. Za uvod sem v kroniko zabeležil:

Pesem naj slovenskega delovnega človeka bodri v naporih pri ustvarjanju njegove prihodnosti. Krepi naj mu narodno zavest in spominja naj ga vseh trenutkov narodove preteklosti, ki jo slovenska pesem izroča sedanjim in prihodnjim rodovom.

V prvih desetih letih je imel oktet Jelovica čez štiristo nastopov. Program so sestavljale slovenske narodne in umetne pesmi ter pesmi še nekaterih narodov Evrope

Oktet Jelovica z vidnimi slovenskimi športniki leta 1975

od Urala do Atlantika. Peli smo slovenske, dalmatinske, ruske, češke, makedonske, španske, italijanske in nemške pesmi. Najraje smo imeli pesmi slovenskega Korotana. Napravili smo veliko LP-ploščo, na kateri so posnete naše uspešnice. Plošča se imenuje **Spomin na zimski večer**.

Naši nastopi v vseh letih delovanja so bili celovečerni koncerti, priložnostna slavlja, otvoritve vseh vrst, kulturna in politična zborovanja, komemoracije, rojstva, poroke, osebni prazniki, pogrebi, športna slavlja, revije zborov, razni jubileji, podoknice, zdravice, festivali, slavlja doma v Jelovici, srečanja zborov slovenskih lesarskih tovarn, srečanja z raznimi zbori Slovenije, Dalmacije in zamejstva, srečanja slovenskih oktetov v Šentjerneju, verska slavlja in obredi – skratka povsod, saj je pesem človekova večna sopotnica.

Vsi nastopi so bili za pevce Jelovice dragocene izkušnje, vseh se radi spominjamo na tak ali drugačen način, vsi so nam pri srcu, saj so tako rekoč skoraj vsi nepozabni. Največkrat se spominjamo nastopov v Omišu v Dalmaciji, nastopov med Slovenci na Goriškem in na Koroškem pa pri zdomcih v deželah Evrope in drag nam je spomin na nastope na festivalu Socialistične internacionale tam daleč v Barceloni v sončni Kataloniji. Vsak nastop je bil doživetje zase, vsak je bil poučen, pa naj je bil dobro ali slabše izveden. Učili smo se tako na napakah kot na uspehih. Meni je najbolj dragoceno spoznanje, kako humano je poslanstvo pesmi in glasbe nasploh. Pesem je razumljiva v vseh jezikih sveta, najsibo narodna, umetna, renesančna, himnična, elegična, lirična, dramatična in kdove kakšnega karakterja ali zvrsti, je univerzalno sredstvo za sklepanje znanstev, za sodelovanje ali celo za prijateljevanje.

In kako je bilo pravzaprav tisto jesen 1969. leta? Ko smo se pevci prvič sestali, smo se najprej dodobra ogledali. Kako

bo zvenelo naše petje? Kakšne so želje in pričakovanja posameznikov in seveda, kakšne so ustvarjalne možnosti teh osmih glasov? Nasprotij med nami ni bilo, čeprav smo bili različnih poklicnih in socialnih slojev. Ta rokodelec, oni inženir, tretji sociolog, četrti umetnik... Eno nas je vezalo – volja, veselje do prepevanja, zaljubljenost v slovensko pesem. Profesor Capuder je bil najbolj zadovoljen, ko je uvidel sorodnost glasov in njihovo izenačeno glasnost. Glasovi za oktet morajo biti čisti, dovolj barviti, pravega obsega in volumna, pa dovolj visoki in nizki, pač po zahtevah skladb. Nekaj od teh zahtev smo že prinesli s seboj, veliko smo pridobili z vajami. Pri izvedbah je zahtevana čistost, enovitost, vertikalna ujetost, dikcija, in še veliko je teh presnetih skrivnosti, ki naredijo pesem dovršeno, ušesu prijetno, duši prikladno, razpoloženju primerno in kritiki sprejemljivo.

Verjetno nihče iz prvotnega sestava okteta Jelovica ne bo pozabil prvih pesmi, ki jih je zborovodja Capuder vadil z nami. To so bile Zdravica, Tam na vrtu, Štajerski fantič. Vse so bile vsebinsko umestne. Prva simbolizira novoustanovljeno družino, posajeno za slovensko javorjevo mizò mile kmečke domačije. Druga opeva slovenski raj pod Triglavom, dekle in cvetje na domačem vrtu in hrepenenje po domači zemlji. Tretja pa v razposajenem in pevskem štajerskem fantiču pooseblja slovenskega pevca, kot ga posnemamo pevci Jelovice...

Pesmi je odbiral zborovodja, upoštevane so bile tudi naše želje, vsak je prinesel kakšno lepo skladbico od kdo ve kod...

Do nastanka okteta Jelovica v Loki in okolici ni bilo veliko pevskega zborov. Malo zborov pomeni siromašno konkurenco in šibko kvaliteto. Nastopi naše Jelovice so spodbudili nastajanje novih zborov v Loki in okolici. Nastali so Loka, Lubnik, Spev, Škofjeloški oktet, Gore-

njevaški oktet, zbori v Selški in v Poljanski dolini. Oživila so zborovska srečanja in rasla je kakovost petja.

V oktetu Jelovica smo bili tudi takšni pevci, ki smo bili sposobni soliranja, kar je zborovodja tudi uveljavljal. Nepozaben je bil Marijan Kovač kot tenor solist v italijanski La montanari, pa Leon Marolt v koroških pesmih, Zdravko Ogris pri dalmatinskih, pa moja malenkost pri nekaterih liričnih slovenskih pesmih. Zlasti je blestel Zdravko Ogris, ki je umel jodlati, kar je bila vsekakor noviteta v slovenskem zborovstvu. Nekateri preveč čistunski kritiki so to zavračali, toda Slovenci smo vendar alpski, evropski narod in torej nismo prišli iz zakarpatskih polj in sibirskih tajg... Tako je bil naš oktet tudi inovativen in dobro sprejet. Iz tistih dob je znan tudi naš Ivan Breznik, ki je bil solist pri ruski Dvanajst razbojnikov. Solo je odpel kot pravi ataman Kudijar in mi z njim vred smo bili na nastopu kot pravi donski kozaki.

Manj znano je, da je oktetu Jelovici po nekaj letih grozil razpad. V Loki se je ustanavljal nov oktet in bili so posegi po pevcih Jelovice. Nakane je preprečil naš Breznik z reorganizacijo našega okteta in pred nami so bile nove možnosti razvoja in napredka.

Kljub uspehom smo ostali skromni, tudi pohvale smo jemali z rezervo. Priznanja pevce tudi kvarijo, boljša je blaga kritična distanca, ker je vzgojna. Samo to vem, da nič ne vem, je nekoč rekel Grk Sokrat...

Loški rojak in župan Zdravko Krvina nas je nekoč vzel s seboj v Sele pod Košuto, na Koroško. Krvina je bil naš prijatelj, simpatizer in ljubitelj slovenske pesmi. V Selah je bila dvorana polna do zadnjega kota. Vrstile so se naše pesmi, ki so jim vrli Selani neutrudno aplavdirali. Na koncu sta spregovorila selski župan Herman Velik in župnik gospod Vavti in oba sta nas pohvalila.

Škofja Loka se je kasneje s Selami

pobratila, za kar je zaslužen ravno Zdravko Krvina. Jelovičani smo v Selah še večkrat nastopali, žal smo bili s pesmijo priča tudi preranemu pogrebu selskega župana Hermana Velika. Mi v Sloveniji ne poznamo dovolj koroških političnih razmer. Kakšno moč ima pesem, naj pove tale zapis. Po nekem koncertu v Selah smo jelovičani tako omehčali koroške duše, da sta si selski župnik Vavti in selski župan Velik prvič podala roki. Politika ju je ločevala, združila ju je slovenska pesem. Danes sta žal že oba Selana pokojna, naj ju blago krije slovenska koroška gruda.

Začetki sodelovanja Tomaža Tozona z oktetom Jelovica segajo v čase, ko smo delali prvo gramofonsko ploščo na Radiu Ljubljana. Dokončno je prevzel vodenje okteta leta 1972. Takrat smo se pripravljali za festival dalmatinskih pevskih klap v Omišu. Program smo pripravili in obdelali še s prof. Capudrom, nakar je prišlo do menjave zborovodij. Slovo od zaslužnega človeka ni bilo brez bolečin, toda s Tozonom so bili pred nami novi izzivi. Tozon je izbor za Dalmacijo nekoliko adaptiral, da smo uspešno prestali avdicijo. V predtekmovanju smo nato dosegli nastop v finalu v Omišu. Veliko klap iz Dalmacije je izpadlo, slovenska Jelovica ne. V finalu smo se tudi izkazali, a glavne lovorike so pobrali pač nedosegljivi Dalmatinci. Tehnično in glasovno nismo zaostajali, manjkalo nam je dalmatinskega srca in duše. Izvedbeno so na njihov način nedosegljivi. Ne vem, če še kje kateri narod s tako srčnostjo in ognjem prepeva svoje pesmi kot ravno Dalmatinci. Evropa to ve in nastopi v Omišu so vedno predvajani na Evroviziji. Za svoj festival in za svojo pesem živi vsa Dalmacija. Ni Dalmatinca, ki bi se zmrdoval nad svojo pesmijo, tako kot se velikokrat pri nas v Sloveniji dogaja slovenski pesmi. Hrvaški tisk nenehno spremlja dogajanja v Omišu od avdicij do končnih nastopov. V Sloveniji pa je

na naše zborovstvo odziv le površen... V Omišu smo bili uspešni še na en način – pridobili smo si namreč novih prijateljev iz raznih klap Dalmacije.

Klapa Srdela nas je povabila v Makarško. Tam smo imeli na trgu nastop z vencem slovenskih pesmi, ki so jih Makarani zvesto poslušali. Srdela je kasneje večkrat prišla v Loko. Atraktivne Dalmatince je Loka vedno lepo sprejela. Z Makarani smo se jelovičani tudi uradno pobratili s ceremonialoma v Makarski in v Škofji Loki.

V letu 1973 smo se spet prijaviли na nastope v Omišu, a smo žal že na avdiciji odpadli zaradi neustreznega izbora skladb. Te so bile večinoma umetne, zahteve festivala pa so po izvirnih, narodnih pesmih.

Ko smo imeli najbolj homogen sestav in ustrezen spored, smo leta 1977 spet uspeli v Omišu. To pot smo nastopili kot

septet, kar je ustrezno število pevcev za pravo klapo. Naš izbor pesmi je bil dovolj originalen in atraktiven, da smo prepričali strogo strokovno komisijo vidnih hrvatskih skladateljev in drugih strokovnjakov.

Uveljavitev okteta Jelovica je bila vsestransko odmevna. Na slavlja in nastope so nas vabili od blizu in daleč. Redno smo se srečevali z oktetom Bratje Pirnat, ki je edinstven sestav na svetu – sestavlja ga osem rodnih bratov iz Jarš pri Domžalah.

Srečanja z nastopi smo gojili z Goriškim oktetom, z Briškim oktetom, s Šentjernejskim oktetom. Nastopi so bili izmenično pri vseh sestavih, bili so dobro obiskani in zanimivi. Vsak oktet je bil kot utrip pokrajine, iz katere izhaja. Košata gorenjska pesem se je zlivala s ponosno primorsko, ta z mehko dolensko in tako naprej do sklenjenega kroga. Kot

Oktet Jelovica na festivalu dalmatinskih pesmi v Omišu leta 1977

bi slišal bučanje Save, šumenje Soče, videl valovanje Drave, igrivost Krke in lesket srebrne Sore. Pesmi so bile dih dolenskih gričev, utrip Brd in šepet gorenjskih polj in gozdov. Na ta srečanja so prihajali slovenski umetniki z raznih področij. Rado Simoniti, Marjan Gabrijelčič, Tone Logonder, slikarja Merhar in Puntar, razni literati ter lokalni in državni politiki. Okteti smo se programsko dopolnjevali. Spet so bila sklenjena mnoga znanstva in prijateljstva.

Jelovičani smo imeli še srečanja z zbori v okviru lesarske branže. Tako smo imeli nastope Škofjeločani, Mariborčani, Logatčani, Šempeterčani, Prevaljani, Slovenjgradčani... Najprej smo se srečali na gostoljubnih Prevaljah. Nastope smo vedno sklenili s skupnimi pesmimi. Družno zapeta pesem je porodila idejo o ustanovitvi zbora Lesarji Slovenije. Zdelo se je kot utopija, a Tomaž Tozon kot duša ideje ni odnehal. Nekaj let je stvar tekla, čeprav so bile udeležbe na vajah nepopolne, vaje pa so bile od Maribora do Postojne. Uspehi so prišli, saj smo posneli LP-ploščo. Kasneje je prišlo do zapletov, ki so bili za oktet Jelovico skoraj usodni.

Nepozabna so tudi srečanja Jelovice z znanimi slovenskimi športniki med letom in ob koncu leta pri razglasitvah najboljših. Snovalec teh srečanj je bil radijski novinar, neutrudni Franci Pavšer. Z nami so se družili Miro Cerar (tudi pevec), Ivo Daneu, Borut Petrič, Mima Jaušovec, Miro Steržaj... Včasih je Steržaj celo pristopil k našim tenoristom in smo družno zapeli kakšno štajersko...

Imeli smo nekoč turnejo po Zahodni Nemčiji. V Münchnu, v Nürnbergu in v Ingolstadt smo zapeli na otvoritvah slovenskih izseljenskih kulturnih društev, vsa z imenom po poetu Sorškega polja Simonu Jenku. V lepi bavarski deželi smo večkrat zapeli še marsikje, tako tam kot na poti domov.

Doživeli smo imenitno slavje, 1000-letnico Škofje Loke leta 1973. Koncertirali smo pred številnimi povabljenici v naše staro mesto. Škofja Loka je imenitna, za slovenski narod pomenljiva zaradi Brižinskih spomenikov.

V Loki je bil napisan prvi slovenski gledališki tekst – patra Romualda Pasijon. Loka je imela prvo dekliško šolo in Loka je prvi kraj v Sloveniji, ki je dobil elektriko. Znani so še loški cehi, industrija, v Loki so doma umetniki, znanstveniki in še marsikaj bi se našlo. Pravi Ločani so ponosni na svoje lepo, staro mesto.

Velik dogodek za Škofjo Loko je bil obisk predsednika nekdanje Jugoslavije leta 1977. V Dražgošah smo se z njim srečali tudi pevci Jelovice in smo mu zapeli nekaj slovenskih in zagorskih pesmi. Tudi Tito je prepeval z nami... Z vidika današnjih časov je to mogoče nepomembno, a vendar je bil to zanimiv dogodek. Kljub prevrednoteni zgodovini je bil Tito voditelj pomembne države, kar je konec koncev pokazala udeležba vseh voditeljev držav sveta na njegovem pogrebu v Beogradu leta 1980.

Leta 1980 beleži oktet Jelovica menjavo pri tenorjih. Izguba cele glasovne skupine bi bila skoraj usodna. Zamenjave so bile enakovredne. Tomaž Tozon je obnovljenemu oktetu napovedal nemoten napredek. Obilica dela je rodila nove sadove, vrstili so se novi nastopi, peli smo tudi na festivalu v Omišu, to pot kot gostje posebnega večera v okviru slavja s slovenskim programom. Za to priložnost smo imeli slovenske narodne noše, ki so se zelo podale k lepi dalmatinski arhitekturi starodavnega gusarskega Omiša. Slovenska pesem je našla lep odziv pri zborovsko razgledani dalmatinski publikli.

Veliko dela in drugih naporov povzroči, da kdo omaga ali celo odneha. Naš oktet so bremenila nekatera vpreganja v druge zборе, ki so že obstojali ali pa so

se priložnostno porajali. Tudi Tomaž Tozon je bil veliko zaposlen. Slovenski oktet, Logaški oktet, Kvartet DO, zbor Lubnik, Kvartet Spev in zbor Lesarji Slovenije so bile njegove velike obveznosti. Večtinitnost nekaterih pevcev Jelovice in njegova vodje ni ostala brez posledic. Ker smo nekateri pevci Jelovice odpovedali sodelovanje v nekaterih Tozonovih zborih razen v Jelovici, je Tozon rekel, da z Jelovico nima namena več kaj večjega ustvariti, saj smo menda že dosegli nivo, spriča katerega ni več motivacije za večje podvige. Uporabil bi pa Jelovico le še za popolnitev zbora Lesarji Slovenije. Omenjena usmeritev zborovodje je povzročila seveda nekatera nestrinjanja med pevci in zborovodjo. Mi smo bili vendar še pripravljeni kaj ustvariti kot oktet, saj smo bili zavezani pokrovitelju Jelovici in širši javnosti. Nismo se sprijaznili, da postanemo le komponenta ve-

likega korpusa, v katerem bi jelovičani poniknili, kot si ne zaslužimo. Zapravili bi identiteto v megalomanskem čredništvu, kar je tudi bilo odsev tistih časov. Tomaž Tozon je nato napovedal svoj odhod iz okteta Jelovica, kar se je leta 1984 tudi zgodilo. Bilo nam ga je resnično žal, toda nismo preprečevali svobodnih potov nemirnega umetnika. Razhod nam je prizadejal obilo težav. Dobrih zborovodij ni vedno na razpolago. Začasno je prevzel vodenje okteta Jelovica Valentin Bogataj, ravnatelj loške Glasbene šole. Obenem je bil naš sopavec – basist in delo je teklo dalje. Utrjevali smo stari repertoar in snovali novega.

Spričo odhodov nekaterih pevcev iz okteta je spet pešala kontinuiteta delovanja. Po resni krizi v letu 1986 smo se v letu 1987 na novo opomogli z izborom nekaterih novih in mlajših pevskih moči. Dobili smo kar ustrezne glasove, saj so

Oktet Jelovica leta 1980

bili tako zanimivi, da je vrgel nanje oko tudi kak imenitnejši zborovodja iz loških zborov.

Novi sestav okteta Jelovica v letu 1987 je prevzel v vodenje prof. Slavko Mihelčič iz Ljubljane. On je znan umetnik, slovenski skladatelj, pedagog in zborovodja. Pridobiti nam ga je pomagal skladatelj, prof. Stanko Prek, ki je tudi prijatelj našega okteta. Z novim zborovodjem smo v letu 1989 prispeli do 20-letnice okteta, kar smo proslavili tisto jesen v Škofji Loki. Naštudirali smo veliko novih, zanimivih skladb. Imeli smo obilo nastopov po Sloveniji in v zamejstvu. Bili smo celo izvajalci krstnih izvedb skladb izpod peresa našega neutrudnega zborovodje, prof. Slavka Mihelčiča. Te so povečini napisane polifono ter v narodnem tonu, kot take so pa v veselje tako izvajalcem kot publikli. Še zapis iz brošure, izdane ob 20-letnici okteta:

Naše drevo.

Gorenjski kmet najrajši vsadi jablano na jesen. Zrahljana zemlja je tedaj kot zibelka sadiki v neprijazni zimi in tako utrjena dočaka prebujenje pomladi. Drevesce vzbrsti, ozeleni, korenine se oklenejo grude, iz katere črpajo sadove življenja. Jablana požene veje in vrhove. Poslej je kmet le še sadjar, ki skrbi za ugodje drevesa, da je kos viharjem. Kmetu poplača drevo trud s sadeži vsakršne letine... Podobno drevo je tudi oktet Jelovica, ki smo ga zasadili takratni in nekateri sedanji zanesenjaki. Sadjar je bil pravzaprav Marijan Kovač, ostali smo pa družno pazili na mladiko. To ni bilo krmežljivo drevesce, ne divjaček in ne meglasta barjanska jelša. Bilo je samoniklo, kleno drevo, neupogljivo, košato kot hrast Sorškega polja, kakršne še danes vidiš na ozemlju tisočletne Loke. Drevo je rodilo obilne sadove, ni se dalo kljub viharjem, vraščeno je bilo v radodarno polje...

Da smo dočakali zavidljiv jubilej, smo našli moč kar v pesmih samih, ki smo jih

doživljali vsak na svoj način. Pesmi je v slovenski zakladnici dovolj in smo lahko zadovoljili sebe in publiko. Oktet je bil vse čase večš raznih kompozicij domače in tuje zborovske literature. Za motivacijo so nam bila besedila raznih avtorjev ali pa glasba izpod imenitnih peres. O pevcih le to, da so vsi dajali podobo zvoku okteta.

Osip pevcev ni bil nikoli usoden, čeprav je povzročal zadrege. Jedro sestava je ostalo zvesto skupini, sicer ne bi dočkali obeh desetletij. In poslušalci – publika? Teh Jelovci ni nikoli manjkalo. Če se izrazim bolj domače, to so bili naši pravi navijači, takšne je napravila pesem Jelovice. V naši publikli je slovenski ponos in gorenjska trma, kakršna je bila v obeh članih okteta, ki sta vztrajala vse dobre in slabe čase od 1969 do 1992. leta.

Vsa leta od začetkov do konca okteta je bila z oktetom Jelovica še nepozabna Marija Lavrinec-Lebar iz Škofje Loke. Bila je nepogrešljiva napovedovalka na mnogih naših nastopih. Bila je pomembna vez med nastopajočimi in publiko. Z lepo, umetniško besedo, je dajala dostojen pečat nastopom Jelovice in utemeljevala sleherno zapeto umetnino s primernimi, logičnimi uvodi in s tehtnimi presojami vsebin skladb.

Tudi v poslednjem obdobju okteta Jelovica je bilo obilo sadov. Z izbranimi programi prof. Mihelčiča smo razveseljevali poslušalce na silno raznovrstnih nastopih. Repertoar so sestavljale podobne pesmi kot dotlej, vedno smo imeli na programu tudi izbor zborovske sakralne glasbe od renesanse do moderne dobe. Kar predolgo so bile odrinjene iz slovenskega javnega glasbeno-pevskega življenja dela, saj so svojevrstni biseri v slovenski zborovski zakladnici.

Med mnogimi nastopi je vsem v spominu turneja okteta Jelovica po Italiji tja do večnega Rima in nazaj domov v letu slovenske osamosvojitve, točneje v

juniju mesecu leta 1991. Prepevali smo na radiu Vatikan, po rimskih cerkvah in na sprejemu pri svetem očetu Karlu Woitili – Janezu Pavlu Drugem. Papež se je z nami tudi rokoval in pri omembi romarjev iz Slovenije smo strumno zapeli Ipayčevo pesem Slovenec sem. Prepričati publiko v deželi muzike je bil podvig, ki je uspel Jelovici. Prepričali smo Italijane s pesmimi Slovenije, najbolj pa z njihovo nesmrtno La montanaro...

In kakšna so naša spoznanja? Pesem ima neizmerno moč, je poslanka miru in sprave, spodbuja prijateljstva in plemeniti ljudstva vseh ras, spolov in katerekoli vere. Vse pesmi so lepe, a lepših od slovenskih nima svet – to trdim smelo, dokazov je dovolj. Imamo pa Slovenci to lastnost, da hitro znamo tudi pesmi drugih narodov. Zato, zaradi našega odnosa do vseh pesmi, nas svet spoštuje.

Spoznanje, da je najlepša pesem slovenska pesem je zame neomajno. Skrivnost je bila vedno le v tem, zakaj je tako. Odgovor je bil hitro na dlani potem, ko smo obšli nekatere dežele Evrope in ko smo poslušali vtise obiskovalcev naše Slovenije. Naša, slovenska pesem je najžlahtnejša in najlepša zato, ker je doma v najlepšem delu vesoljne zemlje, v Sloveniji. Tako lepe, pestre, zanimive dežele ni nikjer drugje na belem svetu. Naša pesem je odsev teh lepot in dragocenosti in je sama zase biser naše domovine.

In za konec izrek – *Prelepo je bilo, da bi trajalo*. To velja tudi za oktet Jelovico. Poleg prijateljev smo imeli tudi nasprotnike, vplivne in močne. Naš oktet je bil predvsem v zadnji dobi večkrat izpostavljen pristrani kritiki. Bili smo pri uveljavitvah ovirani z ignoranco, z neupoštevanjem. Spodkopavanje okteta kot sku-

Oktet Jelovica z umetniškim vodjem prof. Slavkom Mihelčičem leta 1989

pine je bilo preveč očitno, da ga ne bi spregledali. S tem in z novačenjem našega kadrovskega potenciala je usihala naša dejavnost in ustvarjalnost. Krivi so tudi nekateri premalo lojalni in neprevidni oktetovi člani zadnjega obdobja, ki so nasledili lažnivim obljubam krivih prerokov in s tem obračali oktetu hrbet.

Ne glede na vse je bilo delovanje okteta Jelovica kot lepa, pestra kompozicija z uverturo, jedrom in finalom. Ta skladba je bila dinamično bogata od začetnega crescenda do logičnega decrescenda. Nek moder umetnik je rekel tudi, da drevesa umirajo stoje...

Vsi pevci okteta Jelovica od leta 1969 do leta 1992:

Marijan Kovač, Škofja Loka	od 1969 do 1992
France Jenko, Draga	od 1969 do 1992
Zdravko Ogris, Škofja Loka	od 1969 do 1980
Avgust Jamnik, Škofja Loka	od 1969 do 1980
Ivan Breznik, Škofja Loka	od 1969 do 1979

Srečko Peklaj, Zgornje Pirniče	od 1969 do 1975
	in od 1987 do 1989
Janez Bohinc, Gorenja vas	od 1969 do 1971
Jože Oblak, Škofja Loka	od 1969 do 1971
Leon Marolt, Ljubljana	od 1971 do 1992
Tone Blaznik, Škofja Loka	od 1971 do 1984
Simon Križaj, Kranj	od 1975 do 1985
Ciril Pleško, Škofja Loka	od 1979 do 1985
Gregor Šolar, Kropa	od 1980 do 1986
Franci Sluga, Škofja Loka	od 1980 do 1986
Valentin Bogataj, Gorenja vas	od 1984 do 1992
Jože Rupar, Škofja Loka	od 1987 do 1992
Lojze Bogataj, Škofja Loka	od 1987 do 1992
Jože Benedik, Kranj	od 1987 do 1992
Ivo Kržišnik, Škofja Loka	od 1989 do 1992

Vsi zborovodje okteta Jelovica od leta 1969 do leta 1992:

Peregrin Capuder, Ljubljana	od 1969 do 1972
Tomaž Tozon, Ljubljana	od 1972 do 1984
Valentin Bogataj, Gorenja vas	od 1984 do 1986
Slavko Mihelčič, Ljubljana	od 1987 do 1992

France Jenko